

Rondgang door de Grote- of Eusebiuskerk

In de noorderbeuk zijn een viertal fraai gekleurde wapenschildjes, aangebracht tegen de pilaren en muren. Zij dragen de namen van evenzovele schenkers van de prachtige 17^e eeuwse geelkoperen kaarskronen, die de kerk sierden tot het jaar 1851, waarin zij voor oudkoper in het openbaar verkocht werden. In dat jaar besloten de toenmalige beheerders van de kerk het gebouw te gaan verlichten door middel van een voor die dagen "moderne" gasverlichting.

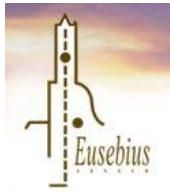
Aan de **vieringpijler** een slechts gedeeltelijk aanwezig maar zeer oud **epitaafje** met gotische inscriptie, waarop te lezen staat: "Hier leyt begraven hubr di wet bid voor sijn siel".

Behalve zgn. "meesterwerken" draagt het epitaafje in de rechter benedenhoek een wapenschildje, met daarin een steenhouwershamer. Hubrecht die Wet zal steenhouwer geweest zijn en gewerkt hebben aan de oorspronkelijke bouw van de Grote Kerk. Zijn graf bevindt zich aan de oostzijde van de Noordwestelijke vieringpijler.

In het **Noorder- en Zuidertransept** met hun bijzondere ruimtewerking trekken nog vier borden van **Arnhemse Gilden**, de aandacht.

In de **Noorder kooromgang** het uit kalksteen vervaardigde wandmonument voor Joost van Sasbout, eerste kanselier van het Hof van Gelre en overledene in 1546. Het monument wordt toegeschreven aan Jacob de Nole, maker van de eveneens unieke schouw in het stadhuis te Kampen. Het **wandmonument** beeldt vergankelijkheid van het leven uit. In hetzelfde koormuurtje votiefsteentje voor leden van de familie **Van Wamel**. Het steentje draagt een viertal namen van dit geslacht. Bij één van de namen is geen sterfdatum ingebeiteld, waarmee andermaal kan worden bewezen, dat het inhakken van namen van nog levende personen op reeds gekochte grafzerken als een normale gang van zaken moet worden beschouwd.

Van de opengestelde klokken is de manshoge Salvator verreweg de belangrijkste. Zij werd vervaardigd door Willem Tolhuys, geschutschieter van Hertog Karel van Egmond. Zij is een geschenk van de Hertog van Gelre en werd gegoten in 1539, dus een jaar na diens overlijden. De toonhoogte is As, diameter 1,96 m en het gewicht is 5.500 kg. De klok, die helaas niet meer te herstellen is, vormt een staaltje van hoogbegaafd vakmanschap.

In de **Oostelijke kooromvang** zijn gehavende resten terug te vinden van de enige muurschildering die de kerk na haar verwoesting overhield. Het is een vijfelijk uit ca. 1530 en stelt voor: veroordeling van Christus, Kruisdraging, afneming van het kruis, de Verrijzenis en de Hemelvaart van Christus. De muurschildering kan worden gedateerd op grond van Bourgondische kleding, die enkele figuren dragen. Tegen de buitenmuur van de **Noorder kooromvang** een levensgroot beeld van Petrus in 1959 uit tufsteen vervaardigd door Eduard van Kuilenburg, eigenlijk bestemd om geplaatst te worden in de Rhenense Cuneratoren. Uiteindelijk vond het zijn plaats in de Eusebiuskerk.

Het koor, het deel van de kerk, dat door alle eeuwen de herinnering bewaarde aan Karel van Gelre's roemrijke geschiedenis. Het voornaamste kunstbezit van de kerk is zonder twijfel de vroeg renaissance graftombe (voor Karel van Egmond, hertog van Gelre en Graaf van Zutphen); het werd geschonken door de burgerij van de stad Arnhem in 1539.

Meer dan vier eeuwen stond daar in het midden van het hoge koor de graftombe, juist boven de hertoglijke grafkelder en hing het tournooiharnas aan de binnenzijde van het hoge koor tegen één van de noordelijke koorpijlers.

Tombe en harnas bleven wonderbaarlijk genoeg gespaard, toch werden deze na de restauratie niet in oorspronkelijke situatie herplaatst, maar opgericht in de Zuider kooromvang.

Op de Tombe rust het levensgroot beeld van de Hertog van Gelre, geflankeerd door zes zandstenen leeuwen, dragende de wapenkwartieren van de Hertog. Het harnas werd vervaardigd door Johan van Galis.

Binnen het hoge koor herinneren 2 koperen platen, daar aangebracht tegen een tweetal pijlers, aan het feit, dat daar in 1595 en 1604 werden bijgezet de stoffelijke resten van de Graven Philips- en Lodewijk Günther van Nassau, neven van de beter bekende Prins Maurits en dus stamverwanten van ons huidige koningshuis.

Hedendaagse beeldhouwwerk is ondermeer te vinden aan de kapitelen van de pijlers, uitgebeeld zijn daar resp. de 150^e, de 91^e, de 42^e, en de 84^e psalm. Aan de zuidwestelijke vieringpijler de Barmhartige Samaritaan. Daartegenover de "Verloren Zoon". Onder de ramen zijn kraagstenen aangebracht welke door de beeldhouwers tot diverse voorstellingen zijn verhakt.